ELSEVIER

Available online at www.sciencedirect.com

ScienceDirect

journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/kontakt>

Original research article

„Je to takový hodně svobodný zaměstnání.“ Vybrané aspekty životního stylu žen v privátním sexbyznysu

“It is such a very free job.” Selected aspects of the lifestyle of women in the private sex business

Stanislav Ondrášek, Alena Kajanová *

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd, České Budějovice, Česká republika

INFORMACE O ČLÁNKU

Received: 2016-09-02

Received in revised form:
2017-01-12

Accepted: 2017-01-27

Published online: 2017-03-28

Keywords:

Sex business
Lifestyle
Addiction
Relations

ABSTRACT

The lifestyle of people working in the sex business differs, especially due to the financial situation, specific working hours, choice of how leisure time is spent and the nature of the work. Recently, the sex business in the Czech Republic has moved from nightclubs to apartments and private flats. The secretiveness of the private sex business is connected with a very small mapping of this form and the persons working in it, therefore the aim of this paper is to describe the lifestyle of women working in the private sex business considering their everyday life at work as well as out of it. A qualitative research strategy with the technology of a biographical-narrative interview has been used in the research. The research file was formed of 10 women working in the private sex business within the South Bohemian Region. The ascertained data has been processed and coded in the Atlas.ti programme and then by means of set theory the following main categories were identified: addictions (substance and non-substance), relationship to clients, family, partners, relationship to work and healthy lifestyle. The results show that women in the private sex business are a markedly heterogeneous group considering the area of relationships. A common aspect is considering the sex business as “a business”. The informants positively evaluate their work with respect to the opportunity to decide on their working hours and leisure time by themselves, and with respect to the financial benefits that often serve as support for close family.

SOUHRN

Životní styl osob pracujících v sexbyznysu se odlišuje zejména kvůli finanční situaci, specifické pracovní době, volbě trávení volného času a kvůli charakteru vykonávané práce. V současné době se sexbyznys v České republice přesouvá z nočních klubů do prostředí bytů a privátů. S uzavřeností privátního sexbyznysu je spojeno i velmi malé zmapování této formy a osob v ní pracujících, proto cílem článku je popsat, jaký je životní styl žen pracujících v privátním sexbyznysu se zaměřením na jejich každodennost v práci i mimo ni. Ve výzkumu byla použita kvalitativní výzkumná strategie s technikou biograficko-narativního interview. Výzkumný soubor tvořilo 10 žen pra-

Klíčová slova:

sexbyznys
životní styl
závislost
vztahy

* **Korespondenční autor:** doc. PhDr. Alena Kajanová, Ph.D., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd, Jírovцова 1347/24, 370 04 České Budějovice, Česká republika; e-mail: kajanova@zsf.jcu.cz; <http://dx.doi.org/10.1016/j.kontakt.2017.01.009>

KONTAKT XIX/1: 73–78 • ISSN 1212-4117 (Print) • ISSN 1804-7122 (Online)

cujičích v privátním sexbyznysu v Jihočeském kraji. Získaná data byla zpracována a zakódována v programu Atlas.ti a poté pomocí zakotvené teorie byly identifikovány tyto hlavní kategorie: závislosti (látkové i nelátkové), vztah ke klientům, rodině, partnerovi, vztah k práci a zdravý životní styl. Výsledky ukázaly, že ženy v privátním sexbyznysu jsou v oblasti vztahové výrazně heterogenní skupinou. Společné je pojetí sexbyznysu jako „živnosti“. Z výpovědí informantek vystupuje pozitivní hodnocení jejich práce s ohledem na možnost sebezohodování v určování pracovní doby, volného času a s ohledem na finanční benefity, které často slouží jako podpora blízkým osobám.

© 2017 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta.
Published by Elsevier Sp. z o. o. All rights reserved.

Úvod

Definice prostituce, resp. sexbyznysu je mnoho, ale můžeme ho definovat jako poskytnutí služeb k uspokojení sexuálních potřeb za úplatu [1]. Nemusí se však jednat jen o poskytnutí sexu za finanční prostředky, ale může se jednat i o získání určité výhody nebo protislužby [2]. Sexbyznys se ve společnosti vyskytuje už odpradávná a vyskytoval se téměř ve všech společnostech. Některé z nich vnímaly sexbyznys jako posvátný úděl, jiné zase jako hřích [1]. V sexbyznysu pracují jak ženy, tak i muži. V tomto článku se zaměřujeme pouze na ženy, pracující v privátním sexbyznysu. Cílem článku je popsat životní styl těchto žen se zaměřením na jejich každodennost v práci i mimo ni.

Sexbyznys můžeme hierarchicky rozdělit podle prostředí, kde se služby odehrávají: pouliční, klubový, hotelový, privátní a eskortní služby [3]. Čím níže v hierarchii se nachází, tím více je rizikový [4]. Ženy pracující na ulici nejenže mají výrazně nižší sociální status než ostatní ženy, častěji se zde objevují drogová závislost [5], somatická i psychická onemocnění a kriminalita [6]. V České republice v souvislosti s otevřením hranic v devadesátých letech 20. století zažíval sexbyznys výrazný boom a postupem času prošel mnoha proměnami. V posledních letech dochází k přesunu klubové scény do scény privátní, kde je zaručené větší soukromí zákazníka, ale i prostituující osoby [7]. Privátní prostituce je poskytována v soukromí pronajatých či vlastních bytů, kde se většinou několik žen skládá na nájem. Byty se často mění. Tato scéna je charakteristická malou, relativně stálou a solventní klientelou, vyhledávající privátní služby především na webových stránkách a prostřednictvím tištěné inzerce. Věková skladba žen na této scéně se nejčastěji pohybuje v rozmezí dvacet až čtyřicet let a jedná se o ženy různého vzdělání a zázemí [8]. Priváty, aby se udržely v boji s konkurencí, nabízejí široké spektrum služeb a výhod od velkého množství společnic přes masáže až tzv. happy hours tedy akční slevy [9]. Ačkoli odborníci poukazují na to, že uzavřenost a anonymita privátní scény vede k rizikům například ve formě násilí vůči prostitutkám, je tato zároveň velmi obtížně uchopitelná pro sociální a další služby a proto ani není blíže zmapovaná [10].

Životní styl žen pracujících v sexbyznysu

Životní styl představuje strukturovaný souhrn relativně ustálených způsobů realizace každodenních činností

a praktik v různých stránkách lidské existence [11, 12] a je výsledkem postavení člověka ve společnosti [13].

Dle různých autorů rozlišujeme celou řadu typologií životního stylu/způsobu života. Uvádíme typologii, která je zaměřena na spotřebu a uspokojování potřeb, protože osoby pracující v sexbyznysu prostřednictvím této práce dosahují právě uspokojování svých potřeb, zejména potřeb materiálních. Tuto typologii zmiňuje např. Kubátová [14], která uvádí:

1. Konformní způsob života, který je úzce spojen s kulturně hodnotovým vzorcem a hodnotovými postoji společnosti, tzn. že člověk, který touží po uspokojení svých potřeb, musí respektovat hodnotovou orientaci a kulturně-hodnotové vzorce společnosti.
2. Hédonistický způsob života, který není zaměřen na práci, ale na spotřebu. Osoba, která vyznává hédonistický životní styl, ihned uspokojuje své potřeby, ale v práci by se měla chovat svědomitě.
3. Deviantní způsob života způsobený tím, že zájmy společnosti se neshodují se zájmy jednotlivce, například i proto, že společnost všem jedincům neumožňuje dosáhnout společensky stanovených cílů. Každá společenská vrstva, která se v evropské společnosti nachází, má své vlastní symboly a vzorce úspěchu [15].

Mimo tuto typologii můžeme uvést i alternativní životní styl nebo způsob života. Alternativní způsob života se jako pojem nejčastěji používá v souvislosti s životním prostředím nebo se zdravím, ale používá se i jako zastřešující kategorie, kam se zařazují i životní styly menších – v určitých aspektech vyhraněných – skupin, a právě takovou skupinou, která se může zařadit do kategorie alternativní životní styl, jsou ženy pracující v sexbyznysu, respektive sexbyznys jako takový [16].

Celá řada autorů jako Green et al. [17], McClanahan et al. [18], Hwang a Bedford [19] a Murphy [20] popisují v životním stylu žen pracujících v sexbyznysu významné rozdíly, a to i v rámci již zmíněného hierarchického uspořádání. Obecně lze však konstatovat, že čím níže v hierarchickém žebříčku žena pracuje, tím rizikovější životní styl lze u ní předpokládat [4]. Významný vliv na životní styl má finanční situace a spotřeba [21]. Sexbyznys je spojen především s možností snadného a vysokého výdělku, to se následně promítá i do hospodaření s takto vydělanými penězi. Často se proto stává, že ženy najednou získají peníze, na které nebyly zvyklé, a z toho důvodu podléhají vysoké tendenci zvat své známé nebo i cizí lidi a platit za ně. Tím o svůj výdělek rychle přicházejí [22].

Metodika a charakteristika souboru

Pro realizaci našeho výzkumu byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie s využitím techniky biograficko-narativních rozhovorů. Narativní rozhovor nekonfrontuje subjekt se standardizovanými otázkami, nýbrž jej povzbuzuje ke zcela volnému vyprávění [23]. Pokud je narativní rozhovor kombinován s biografickým, získáme interpretovaný životní příběh informantky [24]. Informantky byly před započatím výzkumu poučeny o jeho cílech a využití a byla jim prostřednictvím fiktivních jmen zajištěna plná anonymita. Pro rozhovory jsme stanovili základní otázku, která zněla: „Popiš mi, jak vypadá tvůj den od rána, kdy vstaneš, až do doby, kdy jdeš spát.“ Rozhovory byly realizovány v období červen–srpen 2016 a se souhlasem informantek byly zaznamenávány na diktafon, poté doslovně přepsány a dále

v programu Atlas.ti zakódovány. Získaná data jsme dále zpracovali pomocí zakotvené teorie, konkrétně otevřeným kódováním a následně pomocí axiálního kódování jsme hledali vztahy mezi identifikovanými kategoriemi.

Výzkumný soubor tvořilo deset žen pracujících v privátním sexbyznysu inzerujících své služby v Jihočeském kraji, konkrétně se jednalo o inzeráty na internetových portálech Naprivat.cz a Agamaseznamka.cz.

Výsledky

Na základě analýzy dat jsme identifikovali čtyři stěžejní kategorie životního stylu: závislosti, mezilidské vztahy, vztah k práci a zdravý životní styl. Propojení těchto kategorií s kódy znázorňujeme graficky ve schématu 1.

Schéma 1 – Kategorie životního stylu

Informantky se pohybují v prostředí, které je rizikové z hlediska závislostí. Jako nejčastější uvádí informantky závislost na nikotinu, která zároveň působí jako copingová strategie: *Kouřím, no, hodně, z tohohle důvodu* (práce informantku stresuje), *uklidňuje mě to* (IN2).

Prostředí, kde jsou kolegyně kuřačky, pak podporuje kuřáctví:

T: „Kolik tak denně vykouříš cigaret?“

IN1: „Hele, když jsem doma, když mám volno, tak maximálně 4–5 za den, ale když jsem v práci, protože s holkama v práci kouřím, se sebereme a dème na cigo, takže tam vykouřím tak 10–12.“

Příležitostně informantky uváděly konzumaci alkoholu, většinou v souvislosti s návštěvami různých večírků a párty s přáteli. Alkohol je na rozdíl od nikotinu vnímán jako prostředek zábavy, nikoli uklidnění, či úniku ze stresových situací. Některé informantky užívají rovněž ilegální drogy, příležitostně marihuanu s přáteli na večírcích a dále pak kokain. Ten je někdy užíván spolu s klienty, kteří jej donesou, a slouží jako prostředek, jak vydržet pracovní režim:

„Když máš takovýhle noční zaměstnání, tak abys vydržela, tak občas je to potřeba“ (IN4).

V kontrastu se závislostmi hovořily informantky rovněž o snaze dodržovat zdravý životní styl. Ten byl spojen

s pravidelným cvičením a zdravým jídelníčkem. Jako motivace byla uváděna potřeba udržovat si váhu, aby žena byla atraktivní pro klienty. Překážkou dodržování zdravého životního stylu je podle informantek práce v noci a nepravidelný režim.

Častým tématem rozhovorů byly mezilidské vztahy. Informantky hovořily o několika rovinách vztahů. Soukromé vztahy se týkaly orientační rodiny a partnerů, pracovní vztahy kolegyn na privátě a klientů. Orientační rodina v některých případech o prostituci ví a časem se s prací své dcery smířila: „*No, nejdřív z toho byla špatná, ale tak po dvou letech zjistila, že nemá cenu se proti tomu bránit*“ (IN4), některé informantky svou práci tají a rodině prezentují, že dělají barmanky či kosmetičky. Důvodem je obava z reakce a nepochopení rodiny. Orientační rodiny informantek pocházely z různého socioekonomického prostředí, v některých případech se jednalo o rodiny rozvedené a rodiny ve špatné finanční situaci, jindy naopak informantky byly finančně od rodičů podporovány i v dospělém věku. Zázemí však nemělo vliv na to, zda se informantka rodině s prostitucí svěřila, či nikoli. U informantek, které uváděly špatné finanční zázemí rodičů, se objevovala motivace k prostituci v podobě snahy si svůj socioekonomický status zvýšit vysokým výdělkem a v podobě snahy finančně vypomoci rodičům:

„*Že chci prostě nějak žít a že si chci něco moc dovolit a pomoci tím ostatním, jako mámě*“ (IN7).

Co se týče partnerských vztahů, ani zde nepředstavují informantky jakkoli homogenní skupinu. Některé informantky partnera mají, přičemž tento o jejich práci ví a toluje ji:

IN4: „*Ví to, ví to od začátku sem mu to říkala.*“

T: „*A co ti na to řekl?*“

IN4: „*Je mu to jedno, bere to jako moji práci.*“

Některé informantky naopak mají zkušenost s tím, že partner prostituci tolerovat nedokázal, což bylo důvodem ukončení vztahu. Více žen rovněž uvádělo, že partner je finančně zneužíval. Některé ženy na základě špatných předchozích zkušeností či na základě obecné nedůvěry k mužům stálý partnerský vztah nechtějí:

„*Protože chlapi jsou hajzlové, a vim, co dělají, že k nám chodí ženáci prostě, je to všechno o důvěře, takže až se ukáže nějaký chlap, kterému dokážu věřit, tak se budu možná schopná zamilovat a budu s ním, ale zatím vztah nemám*“ (IN1). Objevuje se představa ideálního partnera, který když přijde, bude motivovat informantku k ukončení práce v sexbyznysu.

Jako subjektivně nejvýznamnější se ve výpovědích objevují přátelské vztahy. Kamarádky a kamarádi, kterých je ale málo, jsou často jedinými osobami, které o angažování se informantek v sexbyznysu vědí a kterým se lze svěřit. Zároveň se jedná o osoby, s nimiž informantky tráví nejvíce volného času a které jsou většinou dlouhodobé (již od dětství), na rozdíl od partnerských vztahů, které mají spíše krátkodobý charakter. Kamarádky se někdy rekrutují i z řad kolegyn na privátu, jindy však mezi nimi panuje spíše nedůvěra a konflikty, protože se jedná o konkurenci.

Ačkoli sexbyznys je primárně zaměřený tak, aby ke vztahu mezi prostitutkou a klientem nedocházelo [25], praxe je jiná. Ke stálým klientům získaly informantky vztah, který se projevuje slevami, sexem zdarma či za výpomoc – například odvezení na diskotéku, nákup, sexem bez ochrany či

kamarádským vztahem. Občas se stane, že se žena do klienta zamiluje, či naopak.

Vztah k práci představoval specifickou kategorii. V první řadě je potřeba poukázat na to, že informantky sexbyznys vnímaly výhradně jako práci, živnost, např.:

„*Takže si představ, že třeba když je někdo nákej živnostník a dělá sám na sebe, tak si řídí tu práci sám, já mam to stejný*“ (IN1).

Ačkoli některé z informantek popisovaly stud a obavy v začátcích, uvádějí dále, že „*na práci si člověk časem zvykne*“ a „*jakmile jednou začne, nepřestane*“. Některé z informantek mají zkušenost s obdobím, kdy se živily jinou prací, například s ohledem na partnerský vztah, nicméně časem se k sexbyznysu opět vrátily. Důvodem není jen motivace finanční, na prvním místě uváděly ženy možnost hospodařit se svým časem, plánovat si směny, jak jim to vyhovuje, a dále pak „*být svým vlastním pánem*“ či skutečnost, že práce je baví. Na otázku, jak by zhodnotily práci v sexbyznysu, jedna z informantek odpověděla: „*Je to takový hodně svobodný zaměstnání*“ (IN5). Práci mimo sexbyznys si dokážou informantky představit spíše obtížně, nevědí, jaká práce by je bavila, shodují se však na tom, že by se muselo jednat o živnost, například kosmetika, protože „*by nesnesly, aby je někdo buzeroval*“. Setkali jsme se rovněž se zkresleným pojetím běžné pracovní doby a výdělků, kde se informantky domnívaly, že při výkonu běžného zaměstnání zcela absentuje volný čas a průměrný měsíční příjem je nižší, než reálné je. Sexbyznys je spojen se stresem z prozrazení („*i třeba, že přijde někdo známý*“), obtížným hospodařením s cash penězi a náročností práce přes noc, přesto však je informantkami vnímán jako svobodnější než jiné profese.

Diskuse

Ačkoli každá z dotazovaných žen měla do určité míry specifický životní příběh i životní styl, bylo vnímání prostitute jako práce přirovnáno k živnosti. O této variantě státního přístupu k sexbyznysu je již několik let diskutováno v souvislosti s navrhovanou změnou legislativy. Výsledky výzkumu realizovaného organizací Rozkoš bez rizika ukazují, že pracovníce v sexbyznysu souhlasí s legalizací prostitute včetně vyřízení oprávnění provozovat činnost, problematické je pro ně ovšem aspekt vystoupení z anonymity [9], což je zcela logické.

Informantky se snaží o zdravý životní styl, zdravou stravu a pohyb, motivací pro to je primárně snaha udržet si atraktivní vzhled kvůli práci. Nejenom na úrovni privátního sexbyznysu jsou prostitutky hodnoceny primárně z hlediska fyzické atraktivity. Chang a Weng [26] uvádějí, že prostitutky s nadváhou mají oproti prostitutkám s váhou v normách BMI výrazně nižší ceny a jsou nuceny nabízet rizikový sex. Určitou protiváhou snahy o zdravý životní styl je skutečnost, že všechny oslovené ženy jsou závislé na nikotinu a občasně konzumují i ilegální drogy, především kokain. Návykové látky jsou s prostitutkami často spojovány. Zatímco o ženách v sexbyznysu klubovém a pouličním existují data, popisující, že užívání drog může být jak příčinou, tak následkem práce v sexbyznysu [27], o privátních prostitutkách tato data téměř absentují. Cusick [28] poukazuje na

odlišnou motivaci k užívání ilegálních drog u prostitutek v jednotlivých typech prostitučního prostředí. Ženy pracující v klubech a na privátech uvádějí jako důvod užívání drog snahu zvýšit pracovní výkon a společenský aspekt jejich interakce se zákazníky, případně snahu předejít nudě. Pouliční prostitutky oproti tomu užívají drogy za účelem vyrovnat se s nebezpečným prostředím a tvrdými pracovními podmínkami. Podobných poznatků jsme dosáhli i v rámci analýzy našich dat.

Zajímavá je vztahová rovina informantek. Zatímco v současné literatuře se setkáváme především s pojetím sexbyznysu jako vyjádřením mocenských vztahů mezi muži a ženami v dnešní západní společnosti (srov. [29]), naše informantky hovořily o tom, že v privátním sexbyznysu si klienty vybírají a k těm stálým mají citový vztah někdy i na bázi přátelství. Stálí klienti přitom v privátním sexbyznysu netvoří nikterak marginální skupinu. Freund et al. [30] hovoří asi o 49 % celkového počtu klientely. Odlišné jsou naše výsledky rovněž v oblasti vztahů s orientační rodinou, kde například Shoham et al. [31] uvádějí převládající negativní vztahy, především pak vztahy s otcem, v našem případě informantky naopak uváděly vztahy pozitivní.

Závěr

Analýza rozhovorů poukazuje na výraznou heterogenitu prostitutek v privátním sexbyznysu. Jedná se o ženy s různými typy primárních rodin, partnerských zkušeností i aktuálních vztahů, a jak výsledky předběžně ukazují, i s odlišným životním stylem. Vyjdeme-li z představených typologií životních stylů Kubátové [14] a Duffkové [16], je možné životní styl informantek zařadit na pomezí „deviantního způsobu života“ a „alternativního životního stylu“. Společná se jeví být určitá tendence k závislosti na něčem, ať již návykové látce, nebo materiálních hodnotách. Pro všechny informantky je společné rovněž pojetí sexbyznysu jako „živnosti“ a vyjádření pozitivního vztahu k práci s ohledem na benefity v podobě volné pracovní doby a určování si vlastního harmonogramu dne, rozhodování o klientech, pravidlech atp. Finanční benefity, které z pohledu veřejnosti představují hlavní motivaci k prostituci, uváděly naše informantky až na třetím místě. Finanční prostředky neslouží pouze k asociovanému životu v luxusu, ale ženy často dotují nějakou blízkou osobu, ať již se jedná o orientační rodinu, přátele či partnera.

Konflikt zájmů

Autoři prohlašují, že si nejsou vědomi žádného konfliktu zájmů týkajícího se uvedeného příspěvku.

Poděkování

Článek je výstupem z projektu GAJU č. 029/2016/S – Životní styl žen v privátním sexbyznysu a jejich (sebe)reflexe.

LITERATURA

- [1] Tomeš I, Galvas M, Mitlöhner M, Mojžíšová A. Sociální právo České republiky. Praha: Wolters Kluwer; 2016.
- [2] Kajanová A, Mutlová M. Prostituce jako profese (pohled žen pracujících v sexbyznysu). *Kontakt* 2012;14(2): 171–6.
- [3] Chmelík J a kol. Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Praha: Portál; 2004.
- [4] Jeal N, Salisbury C. Health needs and service use of parlour-based prostitutes compared with street-based prostitutes: a cross-sectional survey. *BJOG* 2007;114(7):875–81.
- [5] Norton-Hawke M. Social class, drugs, gender and the limitations of the law: Contrasting the elite prostitute with the street prostitute. *Studies in Law and Society* 2003;29:115–31.
- [6] Scott MS, Dedel K. Street Prostitution (2nd Edition). U.S. Department of Justice, Office of Community Oriented Policing Services: Problem oriented guides for police Problem-specific guides series no. 2; 2006.
- [7] Ditmore MH. Encyclopedia of prostitution and sex work. Westport, CT: Greenwood press; 2006.
- [8] Sochůrek J. Vybrané kapitoly ze sociální patologie II. díl – Sociálně patologické jevy. Liberec: TU v Liberci; 2001.
- [9] Šídová L, Poláková J, Malinová H (Eds). Ze sexbyznysu na trh práce?: Přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce. Praha: Rozkoš bez rizika; 2013.
- [10] Rozkoš bez rizika. [online] [cit. 2016-08-13]. Dostupné z: <http://www.rozkosbezrizika.cz>
- [11] Duffková J, Urban L, Dubský J. Sociologie životního stylu. Plzeň: Aleš Čeněk; 2008.
- [12] Giddens A. Sociology. 5th edition. Cambridge: Polity Press; 2006.
- [13] Bayangani B, Irandoost SF, Ahmadi S. Qualitative study of typology of lifestyles: Study of youth in Mahabad City of Iranian Kurdistan. *International Journal of Business and Social Science* 2013;4(14):198–217.
- [14] Kubátová H. Sociologie životního způsobu. Praha: Grada Publishing; 2010.
- [15] Merton RK. Studie ze sociologické teorie. Praha: SLON – Sociologické nakladatelství; 2007.
- [16] Duffková J. Životní způsob/styl a jeho variantnost (Malé zamyšlení nad tím, co všechno se může skrývat pod označením „alternativní životní styl“). In: Fazík A, Matějů M (Eds). Aktuální problémy životního stylu: sborník referátů a příspěvků ze semináře sekce Sociologie integrálního zkoumání člověka a sekce Sociologie kultury a volného času. Praha 6. 10. 2005. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta pro Masarykovu českou sociologickou společnost při AV ČR; 2006, pp. 79–90.
- [17] Green ST, Goldberg DJ, Christie PR, Frischer M, Thomson A, Carr SV, Taylor A. Female streetworker – prostitutes in Glasgow: a descriptive study of their lifestyle. *AIDS Care* 1993;5(3):321–35.
- [18] McClanahan SF, McClelland GM, Abram KM, Teplin LA. Pathways into prostitution among female jail detainees and their implications for mental health services. *Psychiatric Services* 1999;50(12):1606–13.

- [19] Hwang SL, Bedford B. Juveniles' motivations for remaining in prostitution. *Psychology of Women Quarterly* 2004;28(2):136–46.
- [20] Murphy LS. Understanding the social and economic contexts surrounding women engaged in street-level prostitution. *Issues in Mental Health Nursing* 2010;31(12):775–84.
- [21] Tatzel M. "Money worlds" and well-being: An integration of money dispositions, materialism and price-related behaviour. *Journal of Economic Psychology* 2002;23(1):103–26.
- [22] Malinová H. Sociální práce se ženami, které poskytují placené sexuální služby. In: Matoušek O, Kodymová P, Kolářková J (Eds). *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál; 2010.
- [23] Mayring P. Einführung in die qualitative Sozialforschung – Eine Anleitung zu qualitativem Denken. Frankfurt: Beltz Verlagsgruppe; 2002.
- [24] Formánková L. Zkoumání (s) příběhem. Biograficko-narativní přístup ke sběru a analýze dat. In: Maierová E, Dolejš M, Neusar A (Eds). *QAK 2015. Jak to děláme. Proces kvalitativní analýzy pohledem zkušených výzkumníků (bulletin abstraktů)*. Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku XIV. 2.–3. 2. 2015. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci; 2015.
- [25] Wilson F. *Organizational behaviour and work: A critical introduction*. New York: Oxford University Press; 2010.
- [26] Chang H-H, Weng Y. What is more important for prostitute price? Physical appearance or risky sex behaviour? *Economics Letters* 2012;117(2):480–3.
- [27] Flowers RB. *Sex crimes: perpetrators, predators, prostitutes, and victims*. Springfield, IL: Charles C. Thomas Publisher Ltd.; 2006.
- [28] Cusick L. Female prostitution in Glasgow: drug use and occupational sector. *Addiction Research* 1998;6(2): 115–30.
- [29] Månsson SA. Men's demand for prostitutes. *Sexologies* 2006;15(2):87–92.
- [30] Freund M, Lee N, Leonard TL. Sexual behaviour of clients with street prostitutes in Camden, NJ. *The Journal of Sex Research* 2010;28(4):579–91.
- [31] Shoham GS, Rahav G, Markovski R, Ber I, Chard F, Rachamin Y et al. Family variables and stigma among prostitutes in Israel. *The Journal of Social Psychology* 2010;120(1):57–62.